

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/241/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118216552
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8118216552.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému: A. F., K.. XX.XX.XXXX, O. E. XXX, 082 67 Malý Slivník, právne zastúpeného JUDr. Zdeňkou Vokálovou, advokátkou, so sídlom Hlavná 61, Prešov, o zaplatenie 1.470,49 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie 64,44 eura s príslušenstvom **z a s t a v u j e** .

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi 753,32 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 768,32 eura od 5.3.2016 do 26.4.2019 a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 753,32 eura, od 27.4.2019 do zaplatenia a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 30 eur splatných vždy k 20. dňu príslušného kalendárneho mesiaca k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, a to pod hrozbou straty výhody splátok.

III. V prevyšujúcej časti žalobu **z a m i e t a** .

IV. Žiadna zo strán **n e m á** na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenou súdu dňa 27.11.2018 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 1.470,49 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 05.03.2016 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 26.04.2014 uzatvoril so žalovaným zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 2.000 eur. Žalovaný mal pôžičku splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 53,23 eura, ale doposiaľ zaplatil len sumu 1.231,68 eura. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil povinnosť splácať jednotlivé splátky riadne a včas, vyzval ho listom zo dňa 29.11.2015 (predžalobná upomienka) k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Právny predchodca žalobca úver zosplatnil dňa 19.02.2016. Celkový dlh žalovaného predstavuje 1.470,49 eura, vrátane nákladov na vymáhanie vo výške 49,44 eura.

3. Žalovaný vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že svoj dlh uznáva a je ochotný ho splácať po 30 eur mesačne. Poukázal na to, že v období, keď nespĺcal svoj záväzok, mal nižší príjem a manželka bola nezamestnaná. Spolu vychovávajú aj maloletého syna. Okrem toho splácajú ešte ďalší úver. Vzniknutá situácia ho veľmi mrzí.

4. Žalobca v replike uviedol, že navrhovaná výška mesačnej splátky sa vzhľadom na žalovanú sumu javí ako nízka, avšak žalobca súhlasí so splácaním dlhu v pravidelných mesačných splátkach v primeranej výške. Navrhol rozhodnúť rozsudkom pre uznanie.

5. Podaním zo dňa 19.06.2019 vzal žalobca žalobu v časti o zaplatenie sumy 49,44 eura s príslušenstvom titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky späť a navrhol konanie v tejto časti zastaviť. Rovnako z dôvodu úhrady zo strany žalovaného, ku ktorej došlo počas súdneho konania dňa 26.04.2019, vzal späť žalobu v časti o zaplatenie sumy 15 eur späť s príslušným úrokom. Navrhol upraviť petit žaloby tak, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.406,05 eura s úrokom z omeškania vo výške 5.05 % p.a. zo sumy 1421,05 eura od 05.03.2016 do 26.04.2019, úrokom z omeškania vo výške 5.05 % p.a. zo sumy 1406.05 eura od 27.04.2019 do zaplatenia Vyjadril súhlas s postupným splatením žalovanej pohľadávky formou primeraných splátok.

6. Na prejednanie sporu nariadil súd pojednávanie, ktorého sa zúčastnila iba žalovaný a jeho právny zástupca. Právny zástupca žalobcu svoju neúčasť na pojednávaní písomne ospravedlnil, pričom súhlasil, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti. Súd preto s poukazom na § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu.

7. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní namietal, že predmetná zmluva o úvere nemá podstatné náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch. Ďalej poukázal na to, že úrok zo poskytnutého úveru presahoval úroky poskytnuté bankami v danom období. Pozornosť upriamil na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/215/2012 v tom smere, že pokiaľ v zmluve nie je uvedená RPMN má to za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Tiež poukazuje na to, že žalobca musel v čase, keď bol poskytovaný úver žalovanému vedieť, že finančné možnosti u žalovaného nie sú v takom rozsahu, aby bol schopný splácať daný úver. Poukázal tiež na to, že žalovaný splatil do podania žaloby sumu 1.231,68 eura a po podaní žaloby 15 eur, o čom súdu predložil aj dôkaz. Žiadal, aby súd priznal žalobcovi iba zvyšok uplatnenej istiny so zákonným úrokom z omeškania a aby povolil dlh splácať v 30 eurových mesačných splátkach. Krátkou cestou súdu predložil aj potvrdenia o výdavkoch žalovaného a o tom, že žalovaný spláca ešte aj úver v inej spoločnosti.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného a listinnými dôkazmi, t.j. notárskou zápisnicou N 1283/2017, prehľadom splátok a úhrad a oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, zmluvou o poskytnutí najľahšej pôžičky z 26.4.2014, predžalobnou upomienkou s doručenkou, vyjadreniami strán sporu, návrhom na zmenu strany sporu na strane žalobcu s oznámením o postúpení pohľadávky a podacím hárkom, prílohou č. 3 Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok, rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok, uznesením, ktorým súd pripustil, aby do konania na miesto doterajšieho žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. vstúpil žalobca Intrum Slovakia, s.r.o., ako aj dokladmi predloženými na pojednávaní zo strany žalovaného a zistil tento skutkový stav veci:

9. Právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding s.r.o. uzatvoril ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 26.04.2014 zmluvu o poskytnutí najľahšej pôžičky, predmetom ktorej bola pôžička vo výške 2.000 eur. V zmluve bola ako celková suma pôžičky uvedená suma 3.193,8 eura, čo mal žalovaný zaplatiť v 60 splátkach po 53,23 eura. RPMN v zmluve bola uvedená ako 22,20 %, ročná úroková sadzba 22,20 % a priemerná hodnota RPMN 20,54 %. Termín konečnej splatnosti bol uvedený 4/2019. Celkové náklady spotrebiteľa mali byť 1.193,8 eura. Účelom použitia pôžičky malo byť uhradenie záväzkov voči spoločnostiam - Slovenská požičovňa (dátum podpisu 3.7.2014, výška záväzku 2.397,69 eura), Quatro (dátum podpisu 22.7.2014, výška záväzku 758,12 eura), Quatro (dátum podpisu 9.8.2014, výška záväzku 636,12 eura), Quatro (dátum podpisu 11.8.2014, výška záväzku 245,30 eura), Quatro (dátum podpisu 19.9.2014, výška záväzku 607,35 eura).

10. V bode 6.2 zmluvných podmienok podpísaných žalovaným bolo uvedené, že pokiaľ nie je v splátkovom kalendári a/alebo zmluve stanovené inak, sú splátky splatné do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

11. Pod bodom 7 zmluvných podmienok podpísaných žalovaným, ktorý sa týka RPMN je uvedený vzorec pre výpočet RPMN s vysvetlením jednotlivých koeficientov, ktoré sa dosadzujú do spomínaného vzorca.

12. V bode 12.4 zmluvných podmienok podpísaných žalovaným bola upravená možnosť spoločnosti vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.

13. Z prehľadu splátok a úhrad predložených žalobcom je zrejmé, že žalovaný mu do podania žaloby celkovo zaplatil 1.231,68 eura. Rovnako bolo nesporné, že v priebehu konania dňa 26.04.2019 uhradil žalovaný sumu 15 eur.

14. Z predžalobnej upomienky zo dňa 29.11.2015 súd zistil, že žalobca žiadal žalovaného uhradiť nedoplatok na splátkach v celkovej výške 170,33 eur a zároveň ho upozornil, že ak do 05.01.2016 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2015 bude oprávnený úver zosplatiť. Predmetná výzva bola žalovanému doručená dňa 07.12.2015.

15. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 28.02.2016 vyplýva, že dlh z úverovej zmluvy č. 6176745 sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

16. S účinnosťou ku dňu 01.01.2018 došlo k zániku spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., IČO: 35 923 130, sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, keďže táto sa rozdelila zlúčením so spoločnosťami Všeobecná úverová banka, a.s., a VÚB Leasing, a.s. (nástupnícke spoločnosti), pričom pôvodný žalobca v tomto konaní je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding a.s.

17. V priebehu konania došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o. ku dňu 19.03.2019 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Túto skutočnosť postupca oznámil žalovanému listom zo dňa 22.03.2019, ktorý mu poslal poštou, ako to vyplýva z pripojeného poštového podacieho hárku.

18. Súd následne na základe procesného návrhu uznesením č.k. 10Csp 241/2018-55 zo dňa 12.04.2019 pripustil zmenu žalobcu, ktorým sa stala spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o.

19. Z výsluchu žalovaného súd zistil, že predmetný úver bral za účelom rekonštrukcie domu. V tom čase dostal už druhý infarkt. Dostával len maródku, nestačil teda splácať úver. Mal aj iné výdavky v tom čase. Pokiaľ ide o žalobcu v čase, keď požadoval úver, žalobca sa ho dopytoval na to, aký má príjem aj to, aké má výdavky. Je ženatý, jeho manželka je nezamestnaná, majú jedno maloleté dieťa. Je zamestnaný s príjmom 550 eur v čistom mesačne. Spláca ešte ďalšie tri úvery a to sumu 15 eur, 13 eur a 50 eur mesačne, o čom súdu predložil aj dôkazy. Na nájme mesačne vynakladá 120 eur, spláca aj televíziu vo výške 47,70 eura. Platí poistenie pre dieťa vo výške 40 eur. Ďalej má ešte aj náklady na lieky na srdce a cievy a to mesačne 35 eur.

20. Podľa § 144 CSP, žalobca môže vziať žalobu späť.

21. Podľa § 145 ods. 1, 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzataní žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

22. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

23. Žalobca vzal podaním zo dňa 19.06.2019 žalobu v časti 64,44 eura (pozostávajúcej z 49,44 eura s príslušenstvom titulom nákladov na vymáhanie pohľadávky a 15 eur s príslušenstvom predstavujúcej úhradu zo strany žalovaného po podaní žaloby) späť. So zreteľom na to, že k späťvzatiu v tejto časti došlo pred prvým pojednávaním, súd konanie v tejto časti zastavil.

24. Predmetom žaloby teda zostal nárok žalobcu na zaplatenie 1.406,05 eura s úrokom z omeškania vo výške 5.05 % p.a. zo sumy 1421,05 eura od 05.03.2016 do 26.04.2019, úrokom z omeškania vo výške 5.05 % p.a. zo sumy 1406,05 eura od 27.04.2019 do zaplatenia.

25. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

26. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy 26.04.2014 (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

27. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

28. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

29. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ na účely tohto zákona sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

30. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

31. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

32. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

33. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

34. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

35. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia

sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

36. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

37. Podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

38. Podľa § 3 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%25233'&ucin-k-dni='30.12.9999'> OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

39. Podľa § 41 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252341'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

40. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

41. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci OcéanoGrupoEditorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len čiastočne.

42. Súd považoval za nutné zaoberať sa namietanou platnosťou časti zmluvy týkajúcej sa dohody o úroku, a to s poukazom na § 39 OZ v spojení s § 3 ods. 1 OZ. Súd posúdil primeranosť výšky dohodnutej úrokovej sadzby 22,20 % ročne v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou bánk pri podobných úveroch. Z internetovej stránky NBS, kde sú zverejnené priemerné úrokové sadzby bánk pri spotrebiteľských úveroch súd zistil, že v apríli 2014 pri spotrebiteľskom úvere s dobou splatnosti nad 5 rokov bola priemerná úroková sadzba 11,78 % p.a. Súd nepovažuje sa správne porovnávať cenu úveru s inými nebankovými spoločnosťami, ktoré často ich stanovujú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Zároveň je však potrebné zohľadniť vyššiu mieru rizika nebankovej spoločnosti pri poskytovaní úveru, a preto u takéhoto subjektu sa dajú akceptovať vyššie úroky ako v bankách, ale len v primeranom navýšení. V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100 % proti prímeru bánk. Podobne aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol: „Nepriemeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Dlužník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi nepriemerané úroky. V tomto smere je potrebné poukázať aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia príemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná

a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ V tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 22,20 % p.a. takmer o 100 % prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (11,78 % p.a.). Nepochybne teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi, a preto súd vyhodnotil dohodu o úroku ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v nadväznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

43. Žalovaný ďalej namieta, že v zmluve absentuje podstatná náležitosť, a to termín konečnej splatnosti úveru, s čím sa však súd nestotožňuje. Pokiaľ ide o náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere uvedenú v § 9 ods. 2 písm. f/ ako „termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru“, má súd za to, že je upresnením náležitosti zmluvy upravenej v čl. 10 ods. 2 písm. c/ tzv. harmonizačnej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách spotrebiteľskom úvere, ktorá uvádza túto náležitosť ako dĺžku trvania zmluvy o úver. Keďže výklad tohto ustanovenia môže v praxi vyvolávať pochybnosti súd zastáva názor, že pokiaľ v slovenskom právnom poriadku je uvedený aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru v § 9 ods. 2 písm. f/ zákona č. 129/2010 Z.z. nepredstavuje to rozpor so spomínanou smernicou. Súd zdôrazňuje, že túto náležitosť nemožno posudzovať zhodne s termínom splatnosti jednotlivých splátok, ktoré nemusia byť určené konkrétnym dátumom, pokiaľ podmienky zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok (rozsudok Súdného dvora EÚ C-42/15 zo dňa 9.11.2016). To vedie k záveru, že počet splátok nemôže predstavovať dĺžku trvania zmluvy ani podľa spomínanej smernice, keďže počet splátok sa uvádza pri ďalšej náležitosti uvedenej v čl. 10 ods. 2 písm. h/ citovanej smernice. Z toho dôvodu súd zastáva názor, že dĺžka trvania zmluvy o úvere má byť určená aspoň mesiacom a rokom jej ukončenia za predpokladu, že splatnosť splátky je dostatočne identifikovaná.

44. Zmluva o spotrebiteľskom úvere vzhľadom na vyššie citovaný rozsudok nemusí byť vyhotovená ako jeden dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice musia byť vyhotovené písomne a musia byť neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. V tomto prípade je v zmluve uvedený jasný odkaz na zmluvné podmienky, ktoré sú súčasťou zmluvy a boli aj žalovaným podpísané (čl. 13-14), a preto je potrebné zmluvné podmienky považovať za súčasť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V súvislosti s tým je potrebné uviesť, že zmluva špecifikovala termín konečnej splatnosti ako 04/2019 a v časti IX. zmluvy o úvere nazvanej Zmluvné podmienky v článku 6 ods. 2 je uvedená splatnosť splátky 20. dňa kalendárneho mesiaca, z toho je teda možné vyvodiť dĺžku trvania zmluvy o úvere t.j. do 20.04.2019.

45. Rovnako za nedôvodnú považoval súd námietku žalovaného o chýbajúcej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, a teda ročnej percentuálnej miere nákladov a predpokladov použitých na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. RPMN je upravená v časti V. zmluvy o úvere vo výške 22,20 eura a predpoklady pre výpočet RPMN sú uvedené v časti IX. Zmluvné podmienky v bode 7.

46. Pri závere o neplatnosti dohody o úrokoch je potrebné vychádzať z toho, že žalovaný by mal veriteľovi vrátiť len poskytnuté finančné plnenie bez uplatneného úroku, teda vo výške 2.000 eur. Žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi 1.246,68 eura (1.231,68 eura pred podaním žaloby a 15 eur po podaní žaloby dňa 26.04.2019). Žalovaný je tak povinný zaplatiť žalobcovi sumu 753,32 eura (2.000 eur - 1.246,68 eura). So zreteľom na uvedené dospel súd k záveru, že žaloba dôvodná iba čo do sumy 753,32 eura a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

47. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

48. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu

49. Konečná splatnosť úveru z dôvodu zosplatnenia nastala dňa 28.02.2016. Žalobcovi teda dňom nasledujúcim po tomto dni preukázateľne vznikol nárok na úrok omeškania z celej dlžnej sumy. Podľa zistenia súdu výška úroku z omeškania ku dňu 28.02.2016 bola 5,05 % ročne (5 % + 0,05 % - úroková sadzba ECB k uvedenému dňu). Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,05 % zo sumy 768,32 eura od 5.3.2016 do 26.4.2019 a vo výške 5,05 % ročne zo sumy 753,32 eura od 27.4.2019 do zaplatenia.

50. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

51. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškание s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

52. Súd zohľadnil zlú sociálnu situáciu žalovaného a preto, aby sa predišlo ohrozeniu živobytia žalovaného a jeho rodiny, súd mu povolil splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené vo výroku rozsudku.

53. Podľa názoru súdu povolenie splátok na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti. Splácanie prisúdenej sumy v mesačných splátkach nezasiahne neprimerane ani do hospodárskych pomerov žalobcu ako spoločnosti, ktorá má v predmete svojej obchodnej činnosti okrem iného zaradené aj poskytovanie úverov z vlastných zdrojov, a ktorej pohľadávky jej dlžníci splácajú bežným spôsobom v splátkach. Súd zastáva názor, že slabšia strana, ktorou žalovaný ako spotrebiteľ nesporne je, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitol v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre neho devastujúce. Žalovaný i prejavil snahu dlh splácať. Povolenie splátok je vzhľadom na sociálnu a majetkovú situáciu žalovaného (Je ženatý, jeho manželka je nezamestnaná, majú jedno maloleté dieťa. Je zamestnaný s príjmom 550 eur v čistom mesačne. Spláca ešte ďalšie tri úvery a to sumu 15 eur, 13 eur a 50 eur mesačne. Na nájom mesačne vynakladá 120 eur, spláca aj televíziu vo výške 47,70 eura. Platí poistenie pre dieťa vo výške 40 eur. Ďalej má ešte aj náklady na lieky na srdce a cievy a to mesačne 35 eur.) v súlade so zásadou spravodlivosti uvedenou v čl. 2 ods. 1 CSP.

54. Na margo návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre uznanie nároku súd uvádza, že v prejednávanej veci síce žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uznal dlh a prejavil snahu dlh splatiť, avšak uvedenú okolnosť s ohľadom na absolútnu neplatnosť dohody o úroku nepovažoval súd za podklad pre vyhoviecie návrhu žalobcu na rozhodnutie o uplatnenom nároku rozsudkom pre uznanie. Ak by súd vyhovel návrhu žalobcu a rozhodol o žalobe rozsudkom na základe uznania bez toho, aby podrobil ex offo uplatnený nárok súdnej kontrole, konal by v rozpore s cieľom ochrany práv spotrebiteľa. Navyše by tak urobil za existencie vážnych pochybností o skutočnom význame prejavenej vôle žalovaného uznať uplatnený nárok. Súd nevyklučuje, že zo strany žalovaného ako nedostatočne informovaného spotrebiteľa (či už vo vzťahu k hmotnoprávnemu základu uplatneného nároku, ale aj procesným právnym predpisom upravujúcim konanie pred súdom, zmyslu uznania nároku a pod.) došlo k rezignácii, či už zo strachu z toho, že bola voči nemu podaná žaloba (súdu je známe z jeho činnosti, že ľudia neznajú právnych predpisov majú často až prehnaný rešpekt voči súdu a sú ochotní uznať aj nedôvodné nároky, len aby voči nim nebolo vedené súdne konanie a to najmä v prípadoch, ak proti nim stojí spoločnosť s právnym zastúpením, prípadne vlastným právnym oddelením), obavy z vyhoviecia žaloby a uloženia povinnosti zaplatiť celú žalovanú sumu naraz (žalovaný požiadal o možnosť splácať dlžnú sumu v splátkach, a tak nie je vylúčené, že nárok uznal ako ústupok, aby mu bolo vyhovené), nedostatku argumentačných dôvodov odporujúcich podanej žalobe (žalovaný sa vyjadril k žalobe na výzvu súdu, a teda si vyjadrením len splnil uloženú povinnosť. Pokiaľ ale nedisponoval dostatočnými informáciami a dôkazmi, ktoré by spochybňovali uplatnený nárok, boli jeho možnosti rozporovať uplatnený nárok obmedzené.).

55. Súd týmto nekonštatuje, že by bolo nevyhnutné pri rozhodovaní rozsudkom na základe uznania zakaždým skúmať (a dokazovať) vôľu žalovaného pri jeho uznávacom prejave, avšak považoval za potrebné na vyššie uvedené skutočnosti poukázať s ohľadom na špecifické postavenie spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch ako „slabšej zmluvnej strany“, ktoré sa nepochybne prenáša aj do sféry

procesnoprávnej (postavenia spotrebiteľa v súdnom konaní). V tejto súvislosti súd poukazuje aj na bod 54 vyššie uvedeného rozsudku Banco Español, podľa ktorého cit. "vzhľadom na celkovú podobu, priebeh a osobitosti konania o platobnom rozkaze uvedené v bodoch 50 až 52 tohto rozsudku existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutí spotrebiteľia nepodajú požadovaný odpor buď z dôvodu mimoriadne krátkej lehoty stanovenej na tento účel, alebo z dôvodu, že ich od výkonu práva na obranu môžu odradiť trovy spojené so súdnou žalobou, ktoré vzniknú v pomere k výške napadnutého dlhu, alebo z dôvodu, že nepoznajú alebo si neuvedomujú rozsah svojich práv, alebo napokon z dôvodu, že návrh na vydanie platobného rozkazu má obmedzený obsah, a teda nemajú kompletne informácie". Aj keď sa uvedený rozsudok týkal konania o platobnom rozkaze, podľa názoru súdu je možné závery o neznalosti alebo neuvedomovaní si svojich práv, ako aj nedostatku informovanosti vzťahovať aj na spotrebiteľov v štádiu konania, v ktorom sa spotrebiteľia (ako žalovaní) vyjadrujú k podanej žalobe.

56. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

57. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

58. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

59. Vo všeobecnosti platí, že ak žalovaný plnil po podaní žaloby, z procesného hľadiska zavinil zastavenie konania, a preto v tejto zastavenej časti by mal mať žalobca nárok na náhradu trov konania. V danom prípade jedným z dôvodov čiastočného späťvzatia žaloby bola skutočnosť, že žalovaný uhradil žalobcovi sumu 15 eur po podaní žaloby, a preto v tejto časti je možné považovať uvedené za procesný neúspech žalovaného. Pokiaľ ide o späťvzatie žaloby v časti 49,44 eur predstavujúcich náklady na vymáhanie, tu je zavinenie potrebné pričítať žalobcovi. V časti, v ktorej bolo žalobe vyhovené (753,32 eura s príslušenstvom) ide o úspech žalobcu. Úspech žalobcu tak predstavoval 52 %, úspech žalovaného 48 %. Z uvedeného je zrejmé, že strany sporu boli úspešné v približne rovnakom rozsahu, preto súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.